

“LANGENNUT”.

Helmi Haapa oli nuori, kaunis ja sinisilmäinen tytön tylerö. Hän oli niin elävän ja vallattoman näköinen, että kaikki ihmiset sanoivat: sitä tyttöä ei paljon maailman surut paina. Joskus, kun hän ystäviensä seurassa tuota luonteensa tyyppiä näytteli, jokin teki tuon huomautuksen, sanoi Helmi siihen vakaisen ja samalla vallattoman silmäyksen perästä: niin, ihmiset eivät katsele kuin pintaa, he eivät näe mitä pinnan alla liikkuu.....

Suomesta hän N:n kaupunkiin suoraan tuli. Tätinsä, joka hänen tulemaan auttoi rahallisesti, oli siinä asunut jo enemmän aikaa. Hän tunnettiin sanotun kaupungin suomalaisen väestön keskuudessa yleisesti. Hänen luokseen kun Helmikin tuli, niin pian tunnetuksi kävi hänkin. Siihen muuten tavallaan vaikuttivat hänen luonteiset ominaisuutensakin.

Metsä ei ollut tytön päässä, sen huomasiivat kohta ne, jotka tavan mukaisesti kepposia yrittivät Helmillekin “vanhaan tulokkaana” tehdä. Vapaasti ja siististi käyttäytyi, että paikkakunnan tunnetuimmat kavaljeeritkin kohta ympärillä muistivat olla. Helmi hymyilikin heille lämpimästi, mutta kun ei kukaan tuota hymyilyä erityisesti osannut itselleen omistaa, niin kosimatarjouksien tekemiset jäivät aina tuonnemaksi kavaljeereilta, vaikka niitä muuten kylläkin olisi tehty.

Tätinsä luona Helmi ensinää alkoi asumaan. Täti oli jo vanhempia ihmisiä, naimisissakin ollut jo kymmenkunta vuotta.

Lapsia oli hänellä kolme, jotka jäivät hänen yksinään hoidettavakseen miehensä kuoltua. Näin ollen tarvitsi hän hyvin kipeästi Helmin luonaan. Palkkaa ei hänen Helmille tarvinnut maksaa niin paljon kuin vieraille tavallisesti. Helmi tyytyikin hyvästi, kunhan sai jotenkuten itsensä vaetetettua ja hiljalleen kyytivelkaansa maksetuksi.

Tätinsä pitikin Helmistä paljon. Helmille jutteli hän salaisimmatkin asiansa. — Aina toivoi hän hyvää onnea Helmille ja luuli jotenkuten voivansa olla avullisena kaikissa asioissa, mitkä tähtäävät kauvemmasi tulevaisuuteen. Jotakinhan hän jo elämästä tiesikin, sen allokkojahan oli jo soudellut nelisenkymmentä vuotta.

Näin se kului ensimmäinen kuukausi hauskasti, mutta sitten seuraavana näytti jo syntyneen jotakin salaperäistä Helmin puolelta, kun hän oli nuo sanat ystäviensä joukossa lausunut, että: ihmiset katsovat vaan pintaa, he eivät näe mitä pinnan alla liikkuu. —

! Täti tutki noiden sanojen sisältöä, hän ei voinut ymmärtää niiden syvyyttä. “Mitähän suruja sitten tyttösen pinnan alla liikkuu? Sellaisena kuin hän on, olen minä koettanut häntä ymmärtää, tuollaisena iloisena, vapaana ja teeskentelemättömänä”, aprikoi täti mielessään. Vihdoin hän kahdenkesken Helmiltä alkoi tiedustelemaan noiden sanomiensa sanojen merkitystä.

! Helmi painui silloin alapäiseksi, hän ikäänkuin olisi etsinyt vastinetta syvältä, syvältä. Vihdoin katsoi hän tätiään tuikeasti silmiin ja virkkoi:

Kaikki minun iloni, tyytyväisyyteni ja rauhani on valetta. Rinnassani, täällä sydämissä taistelee tuskat. Koko minun elämäni on kuin hukutettuna surujen mustan meren aallokkoihin. — Minä en ole tullut tänne Amerikkaan “puhtaana” olen “langettuna”, josta seuraukset pian näkyvät. En itse mielestäni ole mitään tehnyt pahaa, mutta yleinen mielipide tulee minua arvostelemaan pahantekijänä, kurjana, säällittävänä raukkana. Olen koettanut peittää surujani ja siinä kai ainakin osittain olen onnistunut. Annan arvostelut käydy niin ankariksi kuin tahansa, en ainakaan ole vanhempieni silmissä enää lisäämässä

heidän surujaan. Teille täti kiitos siitä, kun täytitte pyyntöni.

“Vai niin pahasti piti sinullekin käydä. No selitä Helmi kulta mikä sai sinun viekotelluksi noin nuorena?”

Helmi painoi päänsä taasen alas. Nyt pyyhkäsi hän jonkin kyynelhelmen poskiltaan, painoi kätensä sydämmelleen, joka tuntui kuin pois sieltä olisi pyrkinyt ja selitti:

Kohta siitä asti kuin kävin ensikerran Helsingissä, on kodissani asunut eräs nuorehko herrasmies. Maanmittari on hän arvoltaan. Sivistynyt mies hän kehui olevansa ja puhuukin monta kieltä. Kun palasin Helsingistä, jolla ajalla hän oli kotiini muuttanut, alkoi tämä herrasmies kohdistaa kaiken huomionsa minuun. Seuraani pyysi hän aina ja sanoi olevansa ikävissään jos en minä lähellään ole. Minä kunnioitin häntä syvästi, olihan hän aina niin puhtautta ja rehellisyyttä rakastavinaan. Näistä puheista tunsin minäkin itseni syvästi häneen kiintyneeksi. Me kuljimme kahden valoisina kesäöinä rantojen lehtoisilla liepeillä, kuuntelimme kesäkäkien kukuntaa ja lintujen viserrystä. Tämä oli niin suloista, toivoin tämän onnemme olevan ikuista. Erään kerran tällaisena kauniina kesäiltana tulimme soutelemasta. Menin omaan huoneeseeni. Hän pyysi tulla myöskin hetkeksi seuraa pitämään, jonka myönsinkin. Ja sitten..... Minä en tahdo kertoa. Sen yön perästä aloin minä häntä häpeämään, punastuin aina vastaan tulostaan. Tunsin pian erehtyneeni, mutta hän oli muuttanut jo silloin meitä pois, jonnekin kauvas. Koetin tiedustella, mutta muuta en kuullut, kuin että hän on jo aikoja sitten ollut naimisissa. — Sydämmeni itki, itki verikyyneleitä. Vanhempieni tuomion ja vihan tiesin nousevan murskaavana päälleni, jos “lankeemukseni” ilmoitan. Silloin päätin koettaa tänne ja te, hyvä täti, autoitte. Kiitos! — — —

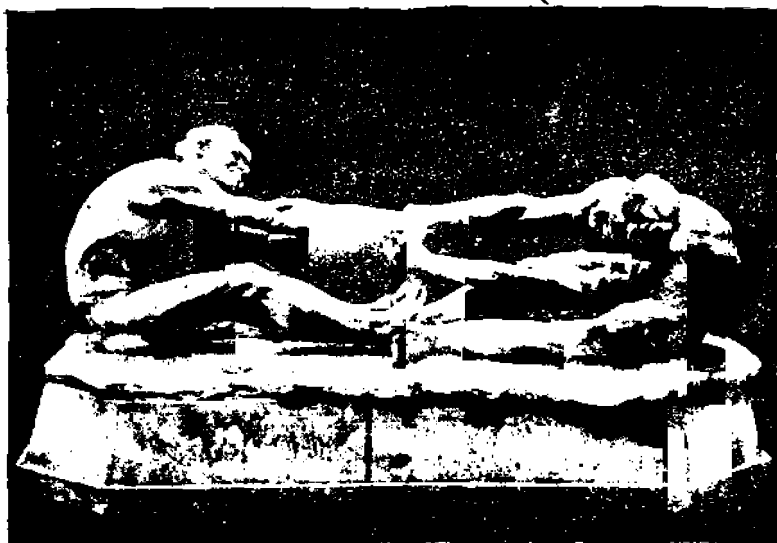
Nyt täti ymmärsi. Yhä surullisemmaksi kävi hän Helmin kohtalosta, mutta ei tuominut, tiesi maailman kavaluuden. —

Ile molemmat huokasivat.

Kauvan ei enää kestänyt, ennenkuin koko N:n kaupungin suomalaisilla oli asia tietona. Sydänalla Helmi-tytöllä kasvoi se yksi, jota ihmiset kutsuvat kaikilla halveksivilla nimillä, joita sana- ja ajatusvarastonsa löytää. Vihdoin tuli se maa-

ilmaan. Vaikka ihmiset rikoksellisena häntä alkoivat kohteel-
maan, oli Helmi edelleenkin vapaa ja iloinen — hän ei huomannut
mitään rikkoneensa synnyttäissään maailmaan uuden ihmis-
taimen.

Richard Pesola.

Väkikartun veto.